

DIARIENUMMER: UN 59/2021 678
FASTSTÄLLD: BN § 35/2021-03-29
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2021-03-29
GILTIG TILL: 2024-12-31
DOKUMENTANSVAR: Bibliotekschef

Plan

Barn- och ungdomskulturplan för Herrljunga kommun 2021–2024

Dokumentet beslutas av bildningsnämnden och gäller för bildningsförvaltningen.

Innehåll

Barn- och ungdomskulturplan för Herrljunga kommun 2021-2024.....	2
Mål för barn- och ungdomskulturen i Herrljunga kommun	2
För att uppnå dessa mål ska följande kriterier vara uppfyllda:.....	2
Förskolan	2
Förskoleklassen	3
Skolan.....	3
Fritidshemmet.....	4
Handlingsplan.....	4
Biblioteket	5
Kulturskolan	5
Ålder ca 7-13 år.....	5
Biblioteket	5
Kulturskolan	6
Ålder ca 13-16 år	6
Biblioteket	6
Kulturskolan	6
Ålder 16-19 år.....	7
Gymnasiebiblioteket.....	7
Kommunbiblioteket.....	7
Kulturskolan	7
Kulturskolans vidgade uppdrag	7
Skapande skola	8

Barn- och ungdomskulturplan för Herrljunga kommun 2021–2024

Kultur kan ha många betydelser. I vår barn- och ungdomskulturplan avser vi följande: teater, film, musik, dans, cirkus, bildkonst, litteratur, museer, utställningar, samt själva kulturarvet, dvs miljöer, byggnader, föremål, traditioner, seder och bruk i t.ex. hembygden.

Mål för barn- och ungdomskulturen i Herrljunga kommun

- Att alla barn och ungdomar ska få möta och delta i olika former av kultur och skapande.
- Att alla barn och ungdomar regelbundet ska få ta del av professionella kulturupplevelser i form av film, teater, musik, dans eller likvärdig scenkonst.
- Att alla barn och ungdomar vid några tillfällen under sin skoltid får besök av t ex författare och bildkonstnärer.
- Att alla barn och ungdomar får möjlighet att hitta sin plats i ett kultursammanhang, som utövare, arrangör eller konsument.
- Att alla barn och ungdomar får god kännedom om den egna ortens kulturarv och kulturyttringar.

För att uppnå dessa mål ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Det ska i kommunen finnas ett barn- och ungdomskulturråd, bestående av representanter från skola, förskola, kultur och bibliotek, kulturskola, fritid, folkhälsa mm.
- Gruppen ska bevaka barn- och ungdomskulturens ställning i kommunen
- samt gemensamt planera olika kulturella och skapande aktiviteter för barn och ungdomar och tillse att de genomförs.
- Gruppen ska årligen se över och vid behov omarbета barn- och ungdomskulturplanen.
- Barn och ungdomar ska ges inflytande och möjlighet att påverka det kulturutbud som planeras av Barn- och ungdomskulturrådet.

Alldeles särskilt stöder vi oss på och framhåller FN:s konvention om barnets rättigheter, i detta sammanhang speciellt artikel 31, där man kan läsa följande:

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.
2. Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet.

Viktigt i sammanhanget är också vad som står i Läroplan för förskolan (Lpfö 18) och Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (reviderad 2019), där följande citat är hämtade:

Förskolan

”Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer.”

”I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa. Förskolan ska också se till att olika kulturer synliggörs i utbildningen.”

”Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digital som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan att främja barnens utveckling och lärande.”

Förskoleklassen

”Undervisningen syftar till att främja elevernas fantasi, inlevelse och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetssätt. I undervisningen ska eleverna genom leken ges möjlighet att bearbeta intryck, pröva olika identiteter, utveckla kreativitet samt sin förmåga att samarbeta och kommunicera.”

”Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. På så sätt ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att kunna tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften.”

- ”Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.”

Skolan

”Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där.”

”Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

”skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens,”

Fritidshemmet

”Genom undervisningen i fritidshemmet ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt,
- kommunicera med språkliga uttrycksformer i olika sammanhang och för skilda syften,
- skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer,”

- ”Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Tolka och samtala om olika estetiska uttryck.
- Digitala verktyg för framställning av olika estetiska uttryck.”

Det finns andra planer och strategier som denna plan förhåller sig till. Här vill vi nämna följande:

- Biblioteksplan för Herrljunga kommun 2020-2023.
- FN:s barnkonvention om barns rättigheter, i synnerhet artiklarna 2, 6, 12, 17, 23, 30 och 31 (som redan tidigare särskilt citerats i texten).
- Agenda 2030, i synnerhet artiklarna 5 och 10, som handlar om att ”uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt” samt att ”minska ojämlikheten inom och mellan länder”.
- Kulturplan Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2020-2023.
- Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020-2023.

Handlingsplan

Ålder ca 2–7 år

Någon/några professionella kulturupplevelser om året i form av teater, musik, dans eller likvärdigt.

Någon familjeföreställning så att barn och föräldrar gemensamt kan få en teater- eller musikupplevelse.

Någon kvalitetsfilm på biograf för alla förskoleklasser.

Besöka eller få besök av en lokal konstnär någon gång under förskoletiden.

Besöka någon utställning/konstutställning i kommunen. (Västragötalandsregionen erbjuder regelbundet genom ”Utställningen kommer” olika utställningar för förskole-och

skolbarn/ungdomar med guidning av pedagog. Biblioteket arrangerar gärna dessa utställningar i sina lokaler i kulturhuset i Herrljunga).

Biblioteket

Musikstund/Sagostund på biblioteken i Herrljunga och Ljung.

Bokdepositioner efter önskemål, t ex skönlitteratur, olika svårighetsgrad, faktalitteratur om olika teman osv.

Biblioteksintroduktion och lånekort till alla barn i förskoleklass.

Möjlighet till bokinformation för förskollärare.

Möjlighet till bokinformation vid föräldrträffar på förskolan.

Regelbundet deltagande på föräldrträffar anordnade av Familjecentralen, med information om böcker och läsningens betydelse för barns språkutveckling.

Tillsammans med Familjecentralen, gemensamma aktiviteter i kulturhuset för barnfamiljer någon gång per termin.

Kulturskolan

Aktivitet på kommunens F-6-skolor, med Rytmik, sång och spel på instrument för alla elever i Förskoleklass.

Ålder ca 7–13 år

Någon/några professionella kulturupplevelser om året i form av teater, musik, dans eller likvärdigt.

Kvalitetsfilm på biograf vid några tillfällen.

Besöka hembygdsmuseet Haraberget, skolmuseet, Fåglaviks glasbruksmuseum, Artur Henriksson-samlingen och andra fornminnen i kommunen någon gång under perioden.

Besöka något museum i Alingsås, Borås, Göteborg, Falköping eller annan närliggande kommun någon gång under perioden.

Besöka någon konstutställning eller annan utställning i eller utanför kommunen.

Besöka eller få besök av någon konstnär.

Författarbesök någon/några gånger under perioden.

Biblioteket

Bibliotekskunskap för elever i år 2 och år 5.

Möjlighet att klassvis besöka biblioteket för att låna böcker och/eller få hjälp med litteratursökning vid temaarbeten och/eller få lästips i form av bokprat.

Möjlighet att på något föräldramöte få information om böcker och läsningens betydelse för barnens språkutveckling.

Kulturskolan

Aktivitet på kommunens F-6-skolor, med Rytmik, sång och spel på instrument för elever i årskurserna 1–2.

Konserter på alla F-6-skolor med demonstration av instrument.

Frivillig undervisning i sång, spel på instrument, bildkonst och dans.

Orkesterspel och körsång.

Minst två större egenarrangerade konserter per år, plus medverkan vid olika evenemang,

T.ex. Tomteparad, Valborgsmäss, Studentfirande och Nationaldagsfirande.

Ålder ca 13–16 år

Någon/några professionella kulturupplevelser om året i form av teater, musik, dans eller likvärdigt.

Någon/några kvalitetsfilmer på biograf.

Besöka något museum utanför kommunen, t ex i Alingsås, Borås, Göteborg, Falköping någon gång under perioden.

Besöka någon konstutställning/annan utställning i eller utanför kommunen eller göra hembesök hos eller få besök av lokal konstnär.

Författarbesök någon gång under perioden.

Biblioteket

Bibliotekskunskap i år 7.

Möjlighet att klassvis besöka biblioteket för att låna böcker och/eller få hjälp med litteratursökning vid temaarbeten och/eller få lästips i form av bokprat.

Kulturskolan

Frivillig undervisning i sång, spel på instrument, bildkonst och dans.

Orkesterspel och körsång.

Minst två större egenarrangerade konserter per år, plus medverkan vid olika evenemang,
T.ex. Tomteparad, Valborgsmäss, Studentfirande och Nationaldagsfirande.

Ålder 16–19 år

Någon/några professionella kulturupplevelser om året i form av teater, musik, dans eller likvärdigt.

Någon/några kvalitetsfilmer på biograf.

Författarbesök någon gång under perioden.

Besöka något museum i eller utanför kommunen.

Besöka någon konstutställning/annan utställning i eller utanför kommunen.

Gymnasiebiblioteket

Kunskapskällan, Herrljungas gymnasieskola, har eget skolbibliotek. Gymnasieeleverna får biblioteksintroduktion i år 1, med inriktning på att eleverna ska lära sig att självständigt använda skolans bibliotek, bibliotekskatalog och andra digitala resurser i form av skolans databaser. I år 3 ges eleverna fördjupad vägledning i informationssökning och värdering av källor i samband med gymnasiearbetet.

Eleverna uppmuntras att bli självständiga och kunniga i litteratur- och informationssökning. Eleverna får lästips och vägledning i informationssökning, källkritik och bokval.

Kommunbiblioteket

Kommunbiblioteket, Herrljunga bibliotek, kompletterar vid behov med media och fjärrlån.

Kulturskolan

Frivillig undervisning i sång, spel på instrument, bildkonst och dans.

Orkesterspel och körsång.

Minst två större egenarrangerade konserter per år, plus medverkan vid olika evenemang,

T.ex. Tomteparad, Valborgsmäss, Studentfirande och Nationaldagsfirande.

Kulturskolans vidgade uppdrag

Vi vill också poängtera vikten av kulturskolans (tidigare musikskolan) vidgade uppdrag, som nu innefattar fler estetiska ämnen än som tidigare enbart musik.

Våren 2020 antog tidigare ”Herrljunga musikskola” namnet **Herrljunga kulturskola**, vilket tydligt vill poängtera att man bedriver verksamhet inom fler estetiska ämnen än musik, t.ex. skrivande, dans och konst.

Skapande skola

Genom Kulturrådets satsning på skapande skola har många förskolebarn och grundskoleelever i Herrljunga kommun kunnat ta del av och utöva olika former av kreativa och kulturella uttryck. Genom att konst och kultur integreras i förskolan och grundskolan så får barn större möjligheter till eget skapande genom professionell kultur.